

MEDDELANDEN FRÅN SVENSKT VISARKIV. 3

SVENSKT VISARKIVS SÅNGLEKSREGISTRANT

Av

NILS DENCKER

With a summary in English

Särtryck ur ARV 1955

SVENSKT VISARKIV · STOCKHOLM

Svenskt Visarkivs sångleksregistrant

En kortfattad redogörelse

Av Nils Dencker (Uppsala)

With a summary in English

I sin orientering över Svenskt Visarkiv, Arv 1953, meddelar arkivets sekreterare Ulf Peder Olrog även om ordnandet av de svenska sånglekarna samt att arkivet anmodat mig att utföra detta arbete. Arkivet hade bestämt, att dessa lekar skulle förses med D-nummer, utgående från sånglekarna i Tillhagen-Denckers Svenska folklekar och danser samt omfattande alla kända sånglekar.

Sedan oktober 1952 har jag varit sysselsatt på Landsmåls- och Folkminnesarkivet i Uppsala med uppgörandet av en registrant, vilken nu i december 1954 kan sägas vara så färdigställd, att en redogörelse kan lämnas; fast givetvis behöver allt fortfarande en del kompletteringar göras. Att registranten tillkom på ULMA var helt enkelt en nödvändighet. Här fanns det bekväm arbetsplats, ett omfattande folkloristiskt bibliotek och den största samlingen av sånglekar. Till stor nytta var det för den som var sysselsatt med registranten, att på detta arkiv funnos många tillmötesgående specialister, vilka kunde rådfrågas vid bedömningen av lektexter från olika bygder.

För närvarande omfattar registranten ca 5800 registerkort, varav ULMA lämnat 2100, VFF, VFA och IFGH i Göteborg 1500, Stockholm (Kungl. bibl., KVHAA och Nord. museet) samt Lund (LUF och Landsmålsarkivet i Lund), båda vardera ungefär 600 kort, allt meddelat här i avrundade tal. Från publikationer och en del samlingar antecknades nära 1000 kort, varav 600 med lekens melodi. Dessa senare har jag delvis själv skrivit, men alla de övriga ha tillkommit på respektive arkiv genom Visarkivets försorg.

Registerkorten äro försedda med uppgifter om arkivets acc. nummer, uppteckningsort, upptecknare, lekens benämning, textens begynnelseord o. dyl. samt i vissa fall, när det gäller de efter publikationer uppgjorda korten, antalet strofer och versrader även som melodiens takt och tonart. Gäller det en välkänd lek, kunde registerkortet göras enkelt, t. ex.

D 29	
Bro bro bräda	Vg.
	Kilanda sn.
IFGH Acc 2103/12, 13	

Eljest behövdes mera text

D 177	
»Runka rolar och stå på stolar och feta gumsar de hade han.»	
—	
(Lek, ungefär som »skära havre».)	Fon. skr.
Nrk. Knista, 41:147, s. 10 ULMA	
Larsson, R.	

När det gällde vanliga sånglekar, voro några korta begynnelseord tillräckliga för lekens identifiering, t. ex. »Bro, bro, breda», »Tjuv och tjuv», »Denna daler den skall vandra» o. dyl. men i många fall voro dylika otillräckliga för bestämning. Sådana begynnelseord som »Hopp, skräddare», »Tre kvistar så gröna», »Viller i damm till samt (?)» och liknande kunde i de flesta fall klaras upp genom att arkiven välvilligt kompletterade begynnelseorden till en hel strof. Vid ordnandet av en

registrant är det säkrast att i tvivelaktiga fall gå till originaluppteckningen. Så kunde alltid ske med samlingsarna på ULMA, eftersom registranten tillkom där. Betydelsefullt var också, att Svenskt Visarkiv i samarbete med andra arkiv, särskilt Nordiska Museets, lät avskriva eller avbilda sånglekar i äldre samlingsar och intressanta uppteckningar från skilda håll. Som ett värdefullt komplement till registerkorten ligga dessa avbildningar i mapparna till nyttå för forskare. Här må nämnas lekarna i Arwidssons manuskript till Svenska Fornsånger, Stephens & Hyltén-Cavallius' lekar, Wiedes och Olaus Olssons lekuppt. m.fl. Som ett exempel på lekbestämning med komplettering av registerkortet må nämnas ovan avbildade kort på en uppteckning av R. Larsson 1898 i Knista socken, Närke. Det säges, att leksättet var som Skära havre, alltså en lek med udda antal lekande. Att föra den på Skära havre kunde dock icke vara lämpligt med tanke på texten:

Runka rolar å stå på stolar
 å feta gumsar de hade han
 å inte kund han korven göra
 å inte kund han syltan skära
 å denna tiden han va så kort
 å syltan hon stog å skämdes bort
 när var tar sitt
 då tar ja mitt
 då får de andra inte.

De tre sista raderna finns ju i Skära havre. De sjungas i slutet av leken, då envar försöker få sig maka för att icke bli udda. Eljest finns ingen likhet i texten, så vida icke man skulle vilja jämföra Skära havre och skära sylta!

Men »tiden han va så kort», och syltan skämdes. Då kommer man med tanke på detta till Säves uddalek nr 206:

Jonte Pehrsson, stackars man,
 Femton oxar hade han,
 Han ville så gerna slagta en,
 Göra sig en skinnmössa.

Men tiden blef så kort,
All maten skämdes bort.
Uti min hage
Der stod en stumble,
Han svartnade bort!

Stumlen (stubben) är den som blir udda. De tre sista raderna förekommer som särskilt tillägg till vissa uddalekar men kunna också utgöra en självständig lek som i Svenska Fornsånger nr 102:

En kolsvart stubbe i vår hage,
Kolsvart var han och tjyfva de han!
Tag fatt uppå den och låt han slippa!

Placeringen av »Runka rolar å stå på stolar» var härmed klar. Leken kom tillsammans med Jonte Pehrsson och den kolsvarta stubben på det gemensamma numret D 177, där också en av Linnés lekar från Falun 1733 hörde hemma (A. Hj. Uggla i FmFt bd 30 s. 4):

Gösta person stackars man
stora gumsar hade han
tänkte till att slachta dem¹
feta bischen skära
Men tijden blef för kort
Syltan stod och skämdes bort
altså wart hon onder
alt uti samma stunden

- 2: Här står en stubbe uti vår haga kolswarter är han :/: 3
(: då tages make med udda :)
Thet war en stor sorg för den {systern
brodren} kära.
intet fick hon giöra korf, ej häller syltan skära
Men tijden blef för kort,
sylltan stod och skämdes bort
alt så wart hon onder,
alt uti samma stunden
- Här står en stubbe uti vår haga
kolswarter är han :/: 3
åter makas.

¹ Mellan rad 2 och 3 tillskrivet: kiöper.

Man ser således, att leken »Runka ro re å stå på stole» är en parallell till den välkända Skära havre (D 30) och till synes av ungefärligen samma ålder. »Hafer mähen», vilken i Tyskland kan spåras till slutet av 1500-talet, finns omnämnd i svensk form hos oss vid 1600-talets slut. Hit kom denna lek förmodligen genom tyska borgare i städerna och spred sig därifrån ut över hela vårt land. »Runka ro re» eller »Gösta Persson», vilken kan vara svensk från början, fick alltså sitt särskilda nummer i registranten, D 177.

Allt eftersom arbetet med registranten fortskred, kunde även oklara registerkort placeras på sitt leknummer, sedan eventuella varianter klarlagts och en avskrift av hela lekuppteckningen erhållits och granskats. Den sista resten av obestämda kort uppgår f.n. till ett tjugotal.

Vad är en sånglek?

Sedan registerkorten klarlagts gällde det att bestämma, om det var fråga om en sånglek. Detta var i många fall vanskligt. I arkivens uppteckningar kallades dessa lekar för sånglekar eller också jullekar, ringlekar, pantlekar m.m. De äldre upptecknarna i början av 1800-talet, Leonhard Rääf, P. A. Reuterswärd, Johan Wallman m.fl. benämnde dem oftast jullekar, vilket ju dock även kunde betyda lekar utan sång. Wallman kallade dem även sånglekar och indelade dem liksom senare A. I. Arwidsson i pantlekar, långdansar och ringdansar. Dybeck använde i Runa ordet folklek, vilket enligt SAOB uppkom på 1830-talet. Jullek och ringlek gå tillbaka åtminstone till 1600-talet liksom långdans, vilket senare ord användes om lekar med uppställning i en eller tvenne rader. I Atlantican brukar Rudbeck ordet Juulleek liksom Erland Hofsten julelek något senare. Som äldsta belägg för långdans har SAOB den av mig publicerade uppgiften i ett bröllopskväde i Knutby i Uppland år 1688: »Leekt vthi Ringz = wijs ha / långdans oc på blomstrande marken». Det framgår härvat att man redan då benämnde lekar i rad, såsom t.ex. Simon i Sälle, för långdanser. De gamla uppteckningarna av lyriska visor, vilka kunna

förmodas ha varit sjungna i ringdans, sakna antingen uppgift härom såsom Kungl. bibl. visbok i 16:o nr 15 »Jagh går vthi mijn örthe gärdh» (= Sv. Forns. nr 39) och nr 55 »Wngerswen tager Jungfrun vthi sin fampn» (= Sv. Forns. nr 15 Ungersven växer) eller också betecknades de som dansvisa, t.ex. i nr 43 »Een deglich dantz wýsa ...» och Tord Bondes »en dansewise»: »Alt ved jeg hvor den Rose hun staar» (Nord. Kultur XXIV, s. 76). Med undantag av dem som finns i Arwidssons sånglekar ha dessa lyriska visor ännu icke intagits i registranten.

För bedömning angående intagning i registranten kunde sånglekens benämning icke vara utslagsgivande. Viktigare var full kännedom om leksättet. Särskilt beträffande fragmentariska uppteckningar gjordes gitvetvis jämförelser med grannländernas större publikationer såsom Støylen, Norske Barnerim og Leikar, Lagus' Nyländska sånglekar och Thyregods Danmarks Sanglege. Då det var fråga om placering i registranten av en visa eller en danstext, som sällsynt eller tillfälligt förekom även som sånglek, togs hänsyn till om den fanns som lek utanför vårt land.

Visa — sånglek.

Det område av folkdiktningen, som sånglekarna med sina många slags former belägger, kan sägas ha »flytande», obestämda gränser bl.a. till visorna, barnsångerna och danstexterna. En visa kan sålunda bli till en sånglek och en sånglek förvandlas till en visa osv. Som exempel på en visa som sånglek väljes här den välkända En jägare gick sig att jaga (Säves gotl. visor nr 480). Av skillingtrycken att döma inkom denna tyska visa över Danmark på 1840-talet och spred sig under följande årtionden över hela vårt land. Sedan blev den på ett och annat håll använd som en enkel ringlek. De lekande gingo parvis i ring och bytte makar under medverkan av en udde under sång:

:/: En jägare gick ut till att jaga :/: (3 ggr)
uti en äng så grön.

För jänkum du, för jänkum ja,
för jänkum håpp faderalla.

Ehuru strofens slutrader äro dansanta till sin karaktär togs denna nya lek f.n. icke med i registranten och icke heller andra yngre visor i lekform.

Som exempel på motsatsen må nämnas en »Gammal visa, upptecknad i Calmar län 1883 af S. Hermelin». Samma år lämnade fröken Hermelin den till Nordiska museet, där den förvaras på Etnologiska undersökningen. Visan är en växelsång mellan Svanen och Gåsen i 10 strofer, varav här meddelas de två första:

Svanen

1. »Hvar har du vart' så länge, min Gås,
Hvar har du vart' så länge, min Gås den hwita?»

Gåsen

2. Jag har vart' vid sjöastrand, min Svan,
Jag har vart' vid sjöastrand, min Svan den snälla.

Denna sällsynta folkdikt har levat kvar till våra dagar i fragmentarisk form i Åsle socken invid Ålleberg och finns därifrån insamlad till VFF och ULMA. Den senare, som även upptecknats med fonetisk skrift, lyder i sin helhet:

»Gåsa lilla vita,
var har du varit så länge?
Jag har varit åt sjöastrand
och tvättat mig och mina ungar vita.»

Kring Ålleberg har visan tydligt levat länge, ty ett sekel tidigare hade den upptecknats i Kongslena med 5 st. 2-radiga strofer och för första gången i vårt land med melodi — av A. F. Sondén (f. 1807 † 1885), vilken överlämnade uppteckningen till L. Chr. Wiede. Den finns i dennes Sv. Folkvisor i KVHAA som nr 214. Wiede observerade, att begynnelseorden och melodien överensstämde med Sven i Rosenård, vilket kan ge denna sångleks ett särskilt intresse.

Som sångleks ha vi icke funnit den insamlad sedan 1600-talet. I sin Värmlandsbeskrivning ger rudbeckianen Erland Hofsten (f. 1651) en med Atlantican överensstämmende beskrivning av »Swane leken»,

»then wi offta i vår ungdom med lätta fötter sprungit hafwa». Lekut-förandet utelämnas här, men sången lön sálunda (se Fm Ft, bd 20 s. 11):

S(vanen): »Hwar hafwer tu warit så länge, gåsen gåsen hwita?»

G(åsen): Jag hafwer warit wid siöe-strand, twättat mina ungar.

S: hwi tvättade tu ej mina med?

G: ty tu wast ej sielfwer med.

S: iag skal låta dränka tig.

G: Mina wingar lyftta mig.

S: iag skal låta hänga tig.

G: mina ungar lösa mig.

S: iag skal låta bränna tig.

G: Kalla watnet släcker mig.

S: Gif tig under swanedör.

G: Så mycket hafwer iag wågat förr. (Jfr Thyregod nr 10)

Atlanticans skildring (nya uppl., del 2 s. 258) av leken är så grandios, att den icke här bör styckas:

»Denne Sohlens bortgång uti en Fogels liknelse, hafwa dhe och affbildat genom en Juulleek, de kalla Swanessångsleken, äfwen såsom de genom Julebockens eller Blindebockens leek affmålade samma wäre mörcke Winter-dagar, utan Solens lius; hwilke begge leekar allestädes än i dag hvar Julhelg spelas. Denne Swanaleken spelas wäl intet i denne tijden med så många Personer som fordom dock nestan på samma sätt. Summan aff leeken är denne: 2 Personer dhe starckaste förklädas i heel hwijta kläder som skola wara Swanor, och affmåla winterens krafft och styrkia. 2 andre Personer wällias som skola wara giäss, och sedan 300 Personer som skola wara dhes ungar. Sedan begynna alle at dansa i en ring, betydandes Solens och Åhretz omgång. Swanen begynner sedan siunga och fråga, hvar Gåsen med sin Ungar warit så länge, hon swarar at hon warit wid Siöstranden och twettat dem: Swanen frågar hwarföre hon icke och twettat sina, hwilcka räknas allenast wara 65 betydande de 65 dagar som winteren är starckast och Solen är borta och alle Siörar och Elfwer frusne. Gåsen swarar at effter Swanen intet war tilstädies, så blefwo de intet twettade. Swanen hotar så Gåsen at han skal låta henne med dhes ungar dränckia, hängia och bränna, hwilket affmålar de 3 slags Offren som giordes Solen til ära, hvar om reda aff Messenio är wijst. Der på Gåsen swarar åthskilligt och stannar på sidstone der uthi at Swanen säger sigh skola twinga Gåsen med alle dhes ungar gå igenom Swaneport

(Solis & Cygni porta). Och då fatta bågge Swanorna ett starkt kläde hållandes det upp i Lufften, såsom en porth der igenom alle 300 Personerne måste dansa, och hvor gång det skeer, och det lider mot den senaste skall komma genom porten, så sluta de vägen starckt til med klädet, så att den ytterste fastna måtte och borttagas: sedan begynnes dantzen och sången på nytt, in til alle 300 Gåsungarne äro borttagne, allt en och en i sänder, hwilcket betyder alla 300 Solens dagar, som kallas des Söner och ungar in til dhes ingen mehra är igen i Året. Ty Swanens 65 Ungar komma intet in med i leken, emedan de skola affmäla de 65 winterdagar som äro utan lius, och således intet erkiännes för Solennes Foster, utan Winterens som affmälas genom Swanen».

Svanleken fick givetvis ett nummer i registranten: D 267.

En typ för sig av visor, vilka mest blivit insamlade som skämtvisor, visor »för minnesövning» el. dyl. men även som sånglekar, äro de, vars strofer bestå av sjungna ramsor (jfr Evald Tang Kristensen, Dyrefabler og Kjæderemser s. 146 f. och Martti Haavio, Kettenmärchenstudien). Tang Kristensen kallar dem »Sangremser», och de som framsades »Legeremser» (s. 127). Han meddelar här, att de lekande sutto i en lång rad eller krets, och den förste sade det första ledet (eller sjöng första strofen) till den andre. Så fortsattes utefter raden, den andra till den tredje, den tredje till den fjärde osv. Den som glömde något eller sade fel, fick betala pant. Från vårt land berättas i ett fall, att den lekande, som felade, uteslöts ur leken. Martti Haavio har ett kapitel »Ursprung der Kettenmärchen» (s. 46), vari han påvisar dessas åldriga, religiösa härförstam.

De som sånglekar brukade hithörande visorna äro mest kumulationsvisor, där varje strof blir utökad i förhållande till föregående, som eljest är likadan. De av detta slag i registranten placerade äro följande: Jag hade mig en fulltrogen vän (Jag tjänste hos en bonde), D 88, På berget där växte en rot, D 226, Vad skall fröken ha förste dag jul (Jag gick till min broder den förste dagen jul), D 227, Om jag nu pekar på jungfruns fot, D 294 och Riddaren Finkom Fussanfej, D 315.

Av den typ, där stroferna icke förlängas men ett led i varje strof utbytes, här benämnda substitutionsvisor, ha tvenne medtagits,

nämligen Alla män skulle rida i fält, D 296, och Kung Orre skulle till gästabud fara, D 305. Båda äro ju vanligen upptecknade och publicerade som visor, men någon gång också som sånglekar. Om de från början tillkommit som sånglekar eller visor är icke utrett.

Här bör anmärkas att av kumulationsvisor har D 294 »Om jag nu pekar på jungfruns fot» införts med tvekan efter en del överväganden för att här få den känd med något belägg i vårt land. I Danmark finns också blott en uppteckning bekant och i Frankrike och Holland är den sällsynt som bröllopsvisa eller bröllopslek. Den är upptecknad för ungefär 100 år sedan på Bolmsö i Småland av C. E. Södling (ang. honom se Carl-Allan Moberg, Från kämpavisa till locklåt, Sv. tidskr. f. musikforskning 1951 s. 28 och 34, samt musiklexika) med texten i fragmentarisk form men fullständig melodi i dur och 4/4 med försatsen omfattande 4 takter, vilka sjungas av en man, och eftersatsen 8, varav 6 sjungas av en kvinna, som svarar på en fråga, och de 2 sista utföras solo. Visan har nr 346 i hans samling i Musikhist. museet och kallas Duo. Det är en växelsång.

Han:

Och om jag nu pekar på jungfruens fot,
Hvad kallas detta min fruga?

I stället för att meddela den svarande kvinnans ord förklarar Södリング, som icke kunde uppfatta den som en kumulationsvisa: »Även här inflätas en mängd meningslösa ord i form av svar på olika frågor».

Till sist Solo:

Alla de herrar uppå landet.

En jämförelse med de holländska formerna visar, att det frågas i varje strof vad en kroppsdel kallas, och det svaras med ersättningsord i naiv och ibland tvetydig stil såsom:

huvudet	benämnes	krullebol,
ögonen	»	kierkerdekiek,
näsa	»	rukederuuuk,
bröst	»	mellekzak etc.

Visan eller leken sjöngs på bröllop; man började i första strofen med huvudet och slutade i den sista med fötterna. Om Södlings strof är den första sjöngs således tvärt om i vårt land från fötter till huvud, liksom i Danmark. Den holländska bröllopsvisans karaktär med dess upprepningar framgår av de två strofer som här meddelas ur »Lieder en Dansen uit West-Friesland door B. Veurman en D Bax», s. 212:

- (str. 8:) Ik pakte mijn meisje al bij haar lief buikje
 En sprak: »Mijn aardig ding en wat is dat?»
 »Dat is mijn kinderzak, de moeder van mijn beminde,
 Mijn kinderzak, Mijn mellekzak, Mijn gorgelgat,
 Mijn kinnebak, Mijn happenheap, Mijn rukerdeuuuk, Mijn kie-
 kerdekiek,
 Mijn krullebol,
 Alle nachten zoo,
 Alle nachten slaap ik bij mijn krullebol op stroo.»
- (str. 9:) Ik pakte mijn meisje al bij haar ... (*tydlig censurerat!*)
 En sprak: »Mijn aardig ding en wat is dat?»
 »Dat is mijn pennebos, de moeder van mijn beminde,
 Mijn pennebos,
 Mijn kinderzak, enz.

Att Södling fann orden meningslösa kan man förstå vid jämförelse med E. T. Kristensen, Danske Dyrefabler og Kjæderemser s. 193 »De menneskelige Lemmer», vari den första strofen lyder:

O fröjk min hat sin liner wol bitte Fod,
 o fröjk min hat sin liner wol wat is dat?
 Klundsfod, fogelsind, silentium,
 Klundsfod den Foden drat som ditlommerdat
 de kweit mollerwat, dow kom min liner her, dow kom min liner
 her, som ditlommerdat de kweit mollerwat, dow kom min liner her.

Barnsång — sånglek.

Gränsen mellan visa och sånglek kan i allmänhet klargöras i varje särskilt fall och likadant är förhållandet emellan barnsång och sånglek. Av Johan Nordlanders Svenska barnvisor och barnrim förekomma ca 15 som sånglekar. De flesta äro av den enkla ringdanstyp, som

redan vid lekens början har uppjudning till omdansning. Som t.ex. Nordlander nr 15:

Huta lu, jag fryser så,
släpp mig in i värmen
Har du hjärta i ditt bröst,
så tar du mig på armen.

Dessa rader finnas som slutstrof i Svenska fornsångers sånglek nr 87 Orren sitter i högan topp, vilken består av löst och tillfälligt hopfogade strofer. Ursprungligen torde denna fyrrading ha varit en danstext, som används både som barnsång och ringlek. Sammalunda är förhållandet med Nordlander 73 Vyssa lulla litet barn Svinen går åt rågen, vilken som ringdans börjar:

Räven lankar gärda' i kring
och Gåsa går på rågen:
Gossene vill så gärna gifte sez,
Men Tösene ha ingen hågen.

(Borgström, Laxarby, Dalsl.)

I Skåne blir det:

Hej snorum borum hej!
Svinen går i hagen,
Gräbborna (Pågarna) vill gifta sez
Pågarna (Gräbborna) vill inte ha dom ...

(Landsmålsark. Lund acc. 158)

I registranten har denna ringlek införts som D 300.

En del av Nordlanders kan ju nog sägasstå utanför barnvisorna, men han har icke infört dem utan skäl. Nr 69 In, in, kär mågen min (i registranten D 118) kallas Wiede själv för barnvers, fast den är en av Johan Wallman efter hustru Naterberg i Slaka upptecknad lek, kallad Friareleken, till vilken Wiede långt senare värdefullt nog upptecknat melodien — tydligent efter en meddelare, som kallade den barnvers. Nordlander 25 Banka banka räfvens skall (registranten D 3), 70 Gossen uppå berget stod (= D 191), 71, Hej säg, så får du mig (= D 64), 72 Spinn, spinn, dotter min (D 253), 92 Gubben skulle

täcka bastutak (D 141) 97 Lilla Lasses stuga (D 208) m.fl. äro ringlekars och visor.

Danstext — sånglekar.

I äldre tider var gränsen mellan danstext och sånglekar ännu mindre bestämd än nu. De gamla ringdanstexterna voro sånglekar och ingingo i de äldsta samlingarna av sånglekar, varom Svenska fornsånger lämnar exempel. Många sådana ingå i registranten såsom Det står ett träd på min faders gård, D 51; Skeppet seglar och vinden går, D. 190; Räva lankar gärda kring, D 300 m.fl., där stroferna sakna annat inbördes sammanhang än rytmén. I Enstrofig nordisk folklyrik och i Svenska låtar har Richard Steffen behandlat alla frågor rörande dessa strofer, varför de här icke behöver beröras.

Annorlunda ligger saken till för de texter, vilka på 1700-talet sjöngos till polskor och senare till valser, hambopolketter; ja, även till polka, galopp och andra. Före 1800-talets början voro spelmän sällsynta på landsbygden, och, där man saknade instrumentalist, fick musiken till dansen bestå av sång. Vanligen trallades denna, men det »diktades» också små enkla texter till melodien. Sådana danstexter ha visat sig besitta en stor livskraft och spridningsförmåga, och de insamlas av arkiven. Om de sjungande började med en ring, kallades dansen av upptecknaren eller meddelaren eller kanske av bådadera för ringdans, och då blev den katalogiseraad som sånglekar. Den är ju också en sånglek av en enkel och banal typ, där inbjudning till omdansning sker vid lekens början liksom i en del äldre sånglekar. Att draga gränsen mellan sådana lektexter och registrantens innehåll var ofta besvärligt. Härfvidlag var det till nyttja att Gustaf Ericsson vid insamlingen av dansnöjen i Åkers härad i Sörmland år 1830 (ULMA) antecknade ett 50-tal danstexter, mest polskor, samt att Lampa meddelat ungefär lika många i Västergötlands folksånger. Efter jämförelser av olika varianter ha av dessa texter några placerats som sånglekar i registranten.

Nummer.

Principen har från början varit, att varje lek borde ha sitt eget nummer. Även sånglekar, vilka blott med sina begynnelseord omnämnts t.ex. i en dikt och till synes aldrig varit upptecknade, ha medtagits och fått sitt nummer. Under arbetets gång har det visat sig att så korta notiser om en sällsynt lek kunnat kompletteras därigenom att den påträffats utanför vårt land och därigenom blivit klarlagd.

Som exempel må här tagas den av Israel Holmström († 1709) i En ny, lustig och begärliga visa omnämnda: Jag väl veet hvor höglofte det ståndar, Der inne bor fager en mö. — Den kunde man lyckligtvis finna hos Støylen, som nr 169 Hoppeleiken: Ein gut stend midt paa golve, og gjenturne gjeng rundt ham i ein ring. Ei »oldemor» styrer leiken og syng:

Eg hev meg eit högeloft aa standa,
der bur inn i so ven ein svein,
han N.N. den unge.
Honom byder Smerting
Smerting og Smederland,
Keisaren av Rome
skal koma
og kjosa sig ei dannemøy
og gjera sig til frume.

Så vel han seg ei gjenta, som »oldemori» leider burt til ham, med ho syng:

Hesten giv me høy og konn,
sveinen drikk av sylverhonn,
hesten giv me havre og kveite,
sidan skal dei unge two i högelofte leike.

I övrigt får jag hänvisa till Støylen, som omnämner, att flickan skall hoppa över ett band. Ju högre hon hoppar med honom desto större är kärleken.

Sedan kan man tack vare den norska leken spåra Holmströms lek i en delvis skröplig uppteckning efter en nämndemansmora på Fogdön i Sörmland, som finns i Dybecks Folklore V, 13 i KVHAA:

Sist bjuder hon kejsaren af Roma
 Så tar hon skön ungersven den fromma
 Hans hästar äter hö å korn
 sen dricker di ur silfverhorn.
 Hans hästar löpa lustiga och feta
 de unga tu i höga lofte leka.

Man kan nog våga draga den slutsatsen, att denna lek, D 317, utfördes som den norska hoppeleiken.

I övrigt kan sägas, att alltför fasta principer vid nummergivningen icke lämpligen kunnat följas. Man fick bestämma från fall till fall. Sålunda har beträffande den allbekanta leken Gömma ringen, D 87, Ur min hand till en ann', olika texter till leken fått samma nummer jämte beteckningen addenda, såsom Denna daler den skall vandra, D 87 add.

Delvis med anledning av förhållandet i Svenska fornsånger har denna gömlek i den formen, att ringen är trädde på ett snöre, fått särskilt nr, D 150, Ruller om :/: vele vi begynna, D 150, och Skålen heter Isabella, D 150 add. Liknande addenda ha av olika skäl begagnats för andra lekar.

I vissa fall har samma lek placerats på olika nummer på grund av olikheter i text och ålder. Det har således ansetts praktiskt att den gamla Bro bro breda, D 29, hålls skild från den nordliga, förmodligen yngre varianten Öppen står vår förborgade lucka, D 266. Av liknande skäl har Jungfrun hon går i dansen med röda gullband, D 125, icke placerats ihop med den äldre Ungersven växer båd' smaler och lång, D 16.

Angående melodierna kan meddelas, att Svenskt Visarkiv låtit avskriva en del äldre uppteckningar ur handskrifter, avbildat melodierna ur Svenska fornsånger m.m., vilket inlagts i mapparna. Tilläggas kan, att jag låtit fotostatera några av de äldsta lekmelodierna, t.ex. den enda som upptecknats med orgeltablatur, Vi brygga, vi baka, D 111. Den är skriven i en lutbok i Uppsala på 1710-talet (UUB, IM 410 s. 33).

På registerkorten kunde naturligtvis blott de viktigaste uppgifterna få plats i kort form. Uppgifter där om leksättet äro därför fåtaliga.

Detta betyder föga, när det gäller att hitta en viss lek i registranten. Efter samråd med Svenskt Visarkivs styrelseordförande blir mitt kommande arbete att utarbeta en fullständig beskrivning av vårt lands sånglekar med hänsyn tagen till deras olika varianter. Här får en utredning om leksättet sin givna plats.

Till sist lämnas här nedan en översikt av de olika lekarnas förekomst i arkiven, uppgjord efter de registerkort, som erhållits. Om detta är allt, veta vi f.n. icke. Alla siffror måste anses ungefärliga till dess jag kunnat besöka arkiven.

De kursiva siffrorna till höger i kolumnerna betyda det antal av sångleksuppteckningarna, som ha melodi.

I.

Förteckning av sånglekar med nummer D 1—D 322, uppgjord och färdigställd i december 1954, jämte uppgift om deras förekomst i arkivens samlingar

	Stockholm	Uppsala	Lund	Göteborg	Diverse publikationer och ms.	Summa
1 Här kommer en lekare till fruns gård					I I	I I
2 Jag ser dej!					3 2	3 2
3 Ranka, ranka rävaskalla.	65	4		17	8 5	90 9
4 Den rike fågeln kommer ridandes	I	5			4 3	10 3
5 Hå, hå, jag har krukor te sälja!		2	2	3	5 3	12 3
6 Nigleken	8	15 4	8	8	6 4	45 8
7 Före kommer Eta och Ota		I		I	3 2	5 2
8 Fria vill Simon i Sälle	3	12 I	3	2	10 6	30 7
9 God afton, kär svärmoder min					3 2	3 2
10 Här komma de stolta nunnor		I			6 2	7 2
11 Ack, om jag tordes våga		2			I I	3 I
12 Adam hade sju söner.	3	3	I	I	5 4	13 4
13 Före går jag med ungkarlar mina	I	8 2	I	8	4 3	22 5
14 Jag fattig änka går och vandrar	3 I	38 5		30	7 6	78 12
15 Modren går på golvet med sju döttrar sina		5		I	6 3	12 3
16 Ungersven växer båd' smaler och lång		2		2	13 10	17 10
17 Ungersven spände sin båge	I		2		6 5	9 5
18 Jungfrun ständar på golvet.	9	3			8 7	17 10
19 Ungersven rider i skogen så fort					I I	I I
20 Ungersven och jungfrun månde sig åt lunden					I I	I I
21 Ungersven gick att spatsera	7			5	9 4	21 4
22 Det kommer en riddare på vår äng	7 I				4 2	11 3
23 Vi ron I så, fru Engela	3				2 I	5 I
24 Det är ett underligt djur	21			18	7 I	46 I
25 Duvan flaxar i buren sin	I I			5	6 6	12 7
26 Munken och jungfrun de satte sig ned		3			5 I	8 I
27 På stolen sitter herr Bollerman	6				6 3	12 3
28 Syster, syster Engelund.	14		I	26	6 2	47 2
29 Bron, bron den breda	55	112 10	47	129	11 4	354 14

		Stockholm	Uppsala	Lund	Göteborg	Diverse publikationer och ms.	Summa
30	Vi ska skära havre	26	76 14	21	79	25 16	227 30
31	God dag, god dag, min rosa . . .	1	7 1		1	3 2	12 3
32	Ungersven han sadlar					2	2
33	Behagar ungersven att taga sig en vän	8	49 6		9	14 9	80 15
34	Lyster ungersven dansa		1			2 2	3 2
35	Göken sitter på kyrkotak					4 3	4 3
36	Nisse var en konstig man	1	5			2 2	8 2
37	Nose var en danneman			19 2	1	4 4	24 6
38	Jungfrun hon sitter i gräset det gröna				3	3 3	6 3
39	Jungfrun hon gick sig åt lunden den gröna					1 1	1 1
40	Och flickan gick åt ängen					1 1	1 1
41	Jag gick mig ut en midsommar-afton			1		3 2	4 2
42	Jag gick mig ut en morgonstund		1			2 1	3 1
43	Jag månde en aftonstund utgånga					1 1	1 1
44	Vi gånga oss på tiljor.					3 2	4 2
45	Jag gick mig ut åt främmande land	2	6 1	3	2	2 1	15 2
46	Ungersven med ett nytt mojeng .		1			1 1	2 1
47	Ungersven ståndar på brona . . .		1			1 1	2 1
48	Det står en ungkarl i vår ring . . .				1	1 1	2 1
49	Fyra flickor uti en ring		1		3	1 1	5 1
50	Så komma de jungfrur spatserandes					1 1	1 1
51	Det står ett träd på min faders gård	5	24	4	8	18 11	59 11
52	Uppå vår gård där ståndar en lind					1 1	1 1
53	Se linden är grönn		2			1 1	3 1
54	Uti friska gräset gröna		18 6		4	7 5	29 11
55	Gräset uti dalen grönskar	4		1	3	2 2	10 2
56	Höga berg och djupa dalar	10	32 2	10	37	15 11	104 13
57	Allra högst på himmelens fäste .		1		1	3 3	5 3
58	Klara solen på blåa himmelen . . .	12	49 5		29	10 9	100 14
59	Kom, kom mina systrar	1	19 1	1	31	6 6	58 7
60	Kom Anna, min gumma lilla . . .		3			3 1	6 1
61	Kom skall du få en dans utav mig	6	8 2	1	3	4 3	22 5
62	Kärleksflickan går sig åt källaren					2 1	2 1
63	Malins grå vantar					1 1	1 1
64	Hej säjl! så får du mej		25 4	9	6	12 8	52 12
65	Viljen I veta och viljen I förstå .	14	22 4	6	16	11 8	69 12
66	God dag munsjörer					3 1	3 1

	Stockholm	Uppsala	Lund	Göteborg	Diverse publikationer och ms.	Summa
67 Jägaren med ett hurtigt mod . . .	3	8	3	6	11 8	31 8
68 Nu har jag varit i kamp och strid . . .					2 1	2 1
69 Aldrig har jag haft så rolig kväll . . .	1	1	1	3	10 7	16 7
70 Geten (Bocken) som du gav mig . . .	2	18 3	4	18	10 8	52 11
71 Hå, hå, du modige gosse . . .	9	34 7	2	8	18 15	71 22
72 Låt oss lustiga vara . . .		1			1 1	2 1
73 Lovera, lovera, skjut skepp ifrån land . . .		*				
74 Stekta harar, gödda svin . . .	8	21 3	15	11	17 11	72 14
75 Här i ringen där skall du söka . . .					1 1	1 1
76 Vipp lustigt i gröna dalen . . .					3 3	3 3
77 Hans Kaspar och hans gesäller . . .	3	3	3	5	10 3	24 3
78 Dansa vackert, dansa vackert . . .	10	13 2	7	1	7 5	38 7
79 Räven raskar över rise . . .	14	18 4	5	8	5 4	50 8
80 a Hattar, hattar ha vi köpt						
b Vänd, vänderi, vända . . .	8	21 2	3	8	3 2	43 4
81 Vi ska stöpa klockor . . .		6			3 1	9 1
82 Abborren leker . . .	3	15 2	1	2	3 1	24 3
83 Var är du? . . .		3 1			1	4 1
84 Vri dej om och se dej om . . .	1	21 1	2	16	4 2	44 3
85 Banka, banka läder . . .		14	1	1	1 1	17 1
86 Ut rider Rodes . . .		1			1 1	2 1
87 Ur min hand till en ann' . . .	12	64 9	17 1	30 1	7 3	130 14
88 Jag tjänste mig en fulltrogen vän . . .					5 2	5 2
89 Jungfrun går sig åt floden . . .	1	1			3 1	5 1
90 Ack, ack, ack min kära . . .					1 1	1 1
91 Det är så svårt för ungersven . . .		1			2 1	3 1
92 Det kommer en riddare (för hå, hå, hå) . . .					1	1
93 Jungfrun går sig åt trädgården . . .		1			8 4	9 4
94 Gick jag mig åt Lindaholmen . . .					3 1	3 1
95 Stat på stolen, du junker kock . . .					2	2
96 Vara redlig och så trogen . . .					1	1
97 Ungersven går sig åt staden och friar . . .					2	2
98 Dansat har jag i alla natt . . .				1	1 1	2 1
99 Stora lunsen går i dansen . . .	2				1 1	3 1
100 Så frö och sätta planter . . .	2 1				3 2	5 3
101 Jag går mig på golvet (»Erik den rike») . . .	2	30 2	1	3	2 2	38 4
102 Vill du gifta dej? . . .	1	3 2	3		4 2	11 4
103 Två vänner de gör ett par . . .		6 1		2 1	2 1	10 3
104 Udkreid Waldemar . . .					1	1

		Stockholm	Uppsala	Lund	Göteborg	Diverse publikationer och ms.	Summa	
105	Jag har en dyna full av fjär . . .	6	1	22 2	5	67	5 3	105 6
106	Här ä ja, som å så gla					1	1	1 1
107	Se, vad jag haver uti min hand .		5	1	6	4 4	16 5	
108	Det ständar en fågel i fiskafäng .					1	1	1 1
109	Alerötter, kalvefötter					3	1	3 1
110	Inga pengar har jag			1		1	1	2 1
111	Vi brygga, vi baka		4	1		2	2	6 3
112	Hade jag mig en fulltrogen vän .		1		1	5	4	7 4
113	Vi ska ställa till en roliger dans	4	12 4	1	9	7	7	33 II
114	Hopp Pelle då	3	16 2	7	17	7	6	50 8
115	Han blåste i sin pipa	1	10 4	6	7	7	6	31 10
116	Här dansar jag med lilla vännen min	5	1	16 2	6	20	5 5	52 8
117	Kom, sköna lilla ungersven . . .	12	38	6	18	36	8 7	112 13
118	In i kär mågen min					2	2	2 2
119	Det brinner en eld.	10	32	6	20	34	9	7 105 13
120	Den unga konungasonen					3	1	3 1
121	En jul och en måne (Kom kom sköna Marjo)					4	1	4 1
122	Nog gäta vi längt		2	1		1		3 1
123	Så går jag uti ringen (I dalaskog. I galopp.)	8	1	13 4	3	16	7 5	47 10
124	Jag gick mig ut åt Riddarholmen					1	1	1 1
125	Flickan hon går i dansen.	19	64	7	28	74	14 9	199 16
126	Sju vackra flickor i en ring . . .	11	15	5	13 1	20	3 3	62 9
127	Vi äro musikanter	11	8	2		12	2	33 4
128	Nu så kommer den förste friarn .					1	1	1 1
129	Det gick ett par gummer i snöfall	6	34	6	15 2	54	11 8	120 16
130	Inte friar jag i den gälن.	1				2		3
131	När som Anna-Lisa slår på storom	4	8	2	5		8 6	25 8
132	Här dansa tuppa och täta. . . .					1	1	1 1
133	Hör du, min kära syster					1	1	1 1
134	Var det inte du, som jag skulle ha?			1			1	2 1
135	Aldrig nånsin må du dig inbillia .	4	2	6 2			5 3	15 7
136	Inte må du tro, jag gått och friat	8	18	4	6	17	7 6	56 10
137	Medan man lever i världen säll .	5	17	3	7 1	15	6 4	50 8
138	Uppå källarbacken.	7	18	2	10	32	3 3	70 5
139	Udden står och sover	12	21	4	2	15	4 4	54 8
140	Kristallen den fina.			2			1	1 3 1
141	Gubben skulle bygga bastutak. .			4			1	1 5 1
142	Vill ni veta vad för folk vi är . .			5				5
143	God afton i mitt julastånd . . .						2	2 1
144	Jag mol i fjosl (Mjölnareleken) . .		9	1		1	5 2	15 3

		Stockholm	Uppsala	Lund	Göteborg	Diverse publikationer och ms.	Summa
145	Trå, trå, tränne		9		2	4 3	15 3
146	Går jag ut om alla nätter				1	1	1 1
147	Nu vilja vi begynna en domare- dans	6	14 1		15	14 8	49 9
148	Alla dansa vi här inpå			3		4 2	4 2
149	Änkan lejde sig en dräng	2	1		1	3	6
150	Ruller om :/ vele vi begynna		2 1			2	6
151	Där satt en käring och spann					1 1	3 2
152	Truls han gick sig utöver en bro					2 1	2 1
153	Nu är vi alla komna hit för att leka	1				3 1	4 1
154	Här kommer en man från Tingar		1			2	3
155	Det kom en riddare ridandes uppå				2	5 5	7 5
156	Nu skolen I få se och säga	1	2		2	2 1	7 1
157	Hopp flicka lilla vill du ha mej	5	16 2	3	15	9 6	48 8
158	Jag går mig sta och friar Ho vet				3	1	4
159	Går jag mig ut en långsam dag					1	1
160	Jungfrun hon går på tiljan fram		1				1
161	Så resa vi till hoa	1 1		7 2	1	2	11 3
162	Ack uti våra ringar där ständar				1	1	2
163	I går afton såg jag dig allt uti					1	1
164	Kom, låt oss upp i tället gå					1	1
165	Kärleken sägs vara blind		3			3 1	6 1
166	Hindleken					2	2
167	Jag räcker dig min trogna hand					1 1	1 1
168	Hur du dig vänder	3	2	1		4 3	10 3
169	Det gick två systrar uppå ett golv (ena glad)					1 1	1 1
170	Vad är att jag går och så ensam står					1 1	1 1
171	Jag söker uti denna lunden		1			1	2
172	Jag går med ängslan ut och in					1	1
173	Det sprang en jungfru i vår ring					1	1
174	God dag mina damer, stora och små					1	1
175	Orren sitter i högan topp	6 4				1 1	7 5
176	Tro ej Cloris att jag är	1				1 1	2 1
177	En kolsvart stubbe i vår hage (Jun- ker Persson)		7 2			3	10 2
178	Bland alla små besvä尔					1 1	1 1
179	Jag har hört att du ska gifta dej	4 1				4 1	8 2
180	Jungfrun går sig åt skogen bit- tida					2	2
181	Medan man förglömder är					3 1	3 1

		Stockholm	Uppsala	Lund	Göteborg	Diverse publikationer och ms.	Summa
182	Tvärtleken		1		1		2
193	Det ständar fyra jungfrur allt uti		3		4		7
184	Jag gick mig ut en midsommar- kväll.		1				1
185	Höga hästar, målade sadlar . . .		1				1
186	Klippingshandskar jag dig lovat .					2 2	2 2
187	Dansa jungfrur båd' stora och små		1				1
188	När som jungfrun var unger . . .					2 1	2 1
189	Se vilka flickor här gå i en ring. .		4	1	1	1	7
190	Skeppet seglar och vinder går . . .		12		3	4 1	19 1
191	Gossen uppå berget stod	2	4 1	5	1	2 1	47 6
192	Se hur många vi här gå.	1	1 1	5	3	4 3	26 8
193	Mitt vackra barn, vad har du gjort					3 1	3 1
194	I kväll ska flickorna va snäll. . .		4				4
195	Hvar ligger Adam begravfen . . .					1	1
196	Jag går ej till Lovisa					1 1	1 1
197	Gråt inte du lilla unge		2	1			3
198	Gossen har fått korgen att bära .		6	1			6 1
199	Hör du Pelle :/: varför linkar du så	1	9	1	2	1 1	14 2
200	Åka kälkebacke :/: med min lilla fästemö						1
201	Mitt smör är allt		1				1
202	Artilleri på torget		1				1
203	Aspelöv och lindelöv	6	6	1	6	4	1 1 23 2
204	Å rosenkind å sockermun.		2				1 1 3 1
205	Skam åt dig att stå så där. . . .	1				2 1	3 1
206	Hopp lustigt på den ena foten. . .		3	1		1 1	4 2
207	I dag ä de första maj.	2	1 1	3	1	10	1 1 25 3
208	Anders Perssons stuga stod i lju- san låga	7	25	23	10 1	4 3	69 4
209	Jag har fått frost uti min häl . .					1	1
210	Staffan stöter, tre man möter . .					1	1
211	Ge vår bonde gumma		2			4	6
212	Det satt en jätta	1		1	2	1 1	5 1
213	Gosse lilla, jag tycker om dej . .		4			4 2	8 2
214	Hur ska de gå för Olle å mej . .		2			1 1	3 1
215	Hi å ho å hopp, jag har en munter kropp		4				4
216	Bocka-Maja skulle på kalas . . .		3	1			3 1
217	Nu så vill ja börja överge att sörja		4			1	5
218	Hans Olse med träskorna på . . .	2	10	2	8	1	21 2
219	Handskarna du gav mej dom gick inte	6	9	1	7	3	1 26 1

		Stockholm	Uppsala	Lund	Göteborg	Diverse publikationer och ms.	Summa
220	Du tycker du är vacker	6	6 3	6	24	6 5	48 8
221	Jag har vatt i Bremen		5			2	7
222	Nu är jag själv tänkt fria					2	2
223	Ritsch, ratsch, filebombombom .	6	8 1	5	16	5 5	40 6
224	Tjuv och tjuv	18	43 4	27	69	12 3	169 7
225	Inte kan vi göra bröllop i år. . .	3 1	8 2	4	3	1 1	19 4
226	På det berget där växte en rot . .	1				2	3
227	Vad skall fröken ha (1ste dag jul)					7 2	7 2
228	Så bygga vi ett kloster			1	1	4 2	6 2
229	Ers excellens och reverens (»Riddareleken»)		1			1	2
230	Nu är det jul igen	13	13 2	21	3	6 4	56 6
231	Fägeln uti skogen han sjunger var da.	8	5 1	2	15	2 1	32 2
232	Opp å hoppa, stå ej och dra dej .	3	6 1	16	9	4 2	38 3
233	Jag var en äkta muntergök . . .		2			1 1	3 1
234	Här dansar sotaren med sin fru (Hantverksleken)		2			1 1	3 1
235	På stolarna de sitta ett skojarepar	1	6 3	1	13	3 3	24 6
236	Anna lilla tog sin knyppeldyna .	2	4	1	1	2 2	10 2
237	Pettersén och Pettersénskan . . .			1	1	1 1	3 1
238	Jag gick mig ut en afton uti en lund.	7	19 5	9	36	4 4	75 9
239	Hopp mor Annika (Lunka på). .	2	10 2	5	16	4 3	37 5
240	Flickan går i ringen spatserande .	1	4 2		3	3 2	11 4
241	Prästens gamla kråka.	2	19 5	7	4	3 3	35 8
242	Du är för liten att gifta dej . . .	1	5	1	1	3 3	11 3
243	Dansar du min nippertippa . . .					3 1	3 1
244	Det gläder mig av hjärtats grund	5 1	1	6	7	2	21 1
245	På sågarebacken stog två vita höns		4			2 1	6 1
246	Mors grisar ä vi allihopas . . .	6 1	1 1	2	1	3 1	13 3
247	När äpplet blir moget, så är det så sött		1		1	1 1	3 1
248	Kom flicka lilla vals med mej. .	5	7 2	8	6	2 1	28 3
249	Att vara allén det är ingen fröjd .					1	1
250	Är det du? Ja dä ä dä		2	1		2 1	5 1
251	Här kommer vännen min (Klapp- dansen)	3	2	1	1	1 1	8 1
252	Här skolen I få se (Så lin). . . .		18 1		4	2 2	24 3
253	Spinn, spinn, spinn dottern min.					2 1	2 1
254	Det växer korn uti små torp . . .		1			1	2
255	Ensam går jag här och vankar. .	1	3 2	2	1	2 1	9 3
256	Se, se, gossarna de dansa				2	2 1	4 1

		Stockholm	Uppsala	Lund	Göteborg	Diverse publikationer och ms.	Summa
257	Törnrosa var ett vackert barn . . .	4	7 2	2	2		15 2
258	Det sprang en liten gosse över gårn		13 I		2		15 I
259	Dansa vill du och dansa vill ja . .		9		8	I	18
260	Drog jag mig öfver det salta Haf.					5 I	5 I
261	Här är gille	3	I	5	2	I I	12 I
262	Jag satte glasögon på min näsa (Utav alla som går i ringen) . .	8	11 3	10	16	3 2	48 5
263	Jag har ett äpple i min lomma . .		3	4	I		8
264	Vackra flickor i en ring faderalla	3	I	I	8	I I	14 I
265	Så resa vi till Amerika		8 3	I		2 I	11 4
266	Öppen står den förborgade lucka (jfr D 29)	11	32 4	2	13	I I	59 5
267	Var har du varit så länge, gäse vita		I			2	3
268	På en äng stod en gammal lada .	6	6	5	10	2 I	29 I
269	Hör du flicka lilla med ett ord . .		I		5	2 2	8 2
270	Se här är handen, se här är famnen		5 I	I		I I	7 2
271	Så gå vi runt ett enerissnår . . .	3	3	I	5		12
272	Flickornas största nöje	4	3 I		4	I I	12 2
273	Flickorna de små uti ringen de gå	5	5 I	7	8	3 2	28 3
274	Jungfru, jungfru, jungfru :/ skön (Karusellen)	5	4 I	I	I		11 I
275	Flicka lilla vill du gifta dig så nicka		8 I	I	4	4 2	17 3
276	Upp i Falebygda där är (Sålingen)		14 4		3	I I	18 5
277	Inte vill ja ha dej	I	7 2	I	6	2 I	17 3
278	En gång när du mister mej . . .		4 2				4 2
279	Jag går ut och jag går in	I	7			3 3	11 3
280	Kännur du Lotta min vän . . .	3	I	6			10
281	Tjugo dagar efter trettondagen .		4				4
282	En riktigt duktig svärmor . . .	I	3				4
283	Fullt upp med flickor finns här .		2 I	I	3		2 I
284	Vill du ha mej så vill ja ha dej .	2	2 I	I	3	2 2	8 I
285	Mårten Holk		I I	I		2 I	4 3
286	Plocka, plocka björnabär . . .		2		2	I I	5 I
287	Ingen trärer så lätt i dansen . .		2			I	3
288	Kom flicka lilla detta går i sväng .				I	2	3
289	Petter Magnus han har loft oss .		I			2 I	3 I
290	Drick glad och lustig flickans skål	4	I				5
291	En vacker flicka uti dansen går .		2		I	I I	4 I
292	Flicka lilla, flicka lilla, kom, kom, kom.	4 I	I	I	I	2 I	9 2
293	Flicka lilla sitter i sitt kök . . .			8	2	I I	11 I

		Stockholm	Uppsala	Lund	Göteborg	Diverse publikationer och ms.	Summa
294	Och om jag nu pekar på jungfruns fot					I I	I I
295	Kom Julia vi gå			2			2
296	Alla män skulle rida i fält . . .	I					I
297	Å Far han blef dö					I I	I I
298	Och tag hit min kjortel röd					I I	I I
299	Det kom en kung från Engeland . . .					I I	I I
300	Räva lankar gärda omkring					2 I	2 I
301	Det ständar två kämpar i Nordanfjäll					I	I
302	Ett kalvskinn haver jag redan fått					I I	I I
303	Har du icke slagit min kakelugn omkull					2	2
304	Så resa vi till Stockholms stad . . .	3	2	6		I I	10 3
305	Kung Orre skulle till gästabud fara				I	2	3
306	Sergeanter han läter sig ej vara .					I	I
307	Fägeln han sitter på berberiskvisten					2	2
308	Jag hade aldrig friat till dig	I			3 I	I	5 I
309	Ett, två, tre, fyra, fem			4	2	I I	7 I
310	Den första maj jag gick mig ut . . .	3					3
311	Vill du, vill du, vill du med mig i markerna gå				I	I	2
312	Vackra jungfrur i gröna ängar (Gubben Do)	I					I
313	Dufvan hon söker och maken hon finner					I	I
314	Det var om sommartider					I	I
315	Riddaren Finkom Fussanfej				3	I	3 I
316	Redhu kompana				2		2
317	Jag väl veet hvor höglofte det ständar					2	2
318	Af sorgen bedröfvad iag är					I	I
319	Hvad vil bonden sin unga kiär hustru förhära					I	I
320	Hej dansa med Bälla	I		2			3
321	Ta dej en Delboska	3	I		3 2	6	3
322	Gick jag mig till en hjärtans vac-ker flicka	I			2		3
323	Hvar söker sin vän, den honom är lik					I	I
324	Jag går och söker maken min . . .	4					4
325	Jungfrun gångar sig ut (Krist gifve det ginge an)	I					I

		Stockholm	Uppsala	Lund	Göteborg	Diverse publikationer och ms.	Summa
326	Det kom ett par gångande (Herr Dore)		I				I
327	I gryne loifwor :/: riddaren sagum		I				I
328	Käringa med staven allt uti Knötterdalen		2				2
329	Jag gick mig i skogen (femton vaggor i gång)	I			I	I	3
330	Det kom en karl från Stockholms sta		2				2
331	Gossen den länge uti ringen han stånda		I				I
332	Hej, lusteligt att dansa (Valborgsmässoelden)				3 I	3 I	

2.

Alfabetisk förteckning med hänvisningar till nr D 1—332

	Dencker-Tillhagen Sångleks nr	Dencker Sångleks Registrant nr
Ack, ack, ack min kära	90	
Ack, om jag tordes våga (Arw. 3, s. 193)	11	
Ack uti våra ringar där ståndar (Arw. 3, s. 298)		162
Aborren leker	82	
Adam hade sju söner (Arw. 3, s. 194)	12	
Aldrig har jag haft så rolig kväll	69	
Aldrig nänsin må du dig inbillा	135	
Alerötter, kalvefötter	109	
Alla dansa vi här inpå (Arw. 3, s. 367–8)		148
Alla som i halmen sitter knuten (IFGH 3945)		150
Alla männer skulle rida i fält (Säve, Visor 155)		296
Allra högst på himmels fäste	57	
Anders Perssons stuga stod i ljusan låga (Nääs II, 23)		208
Anna lilla tar sin knyppedyna (Skansen 28)	(jfr D 28, 29)	236
Artilleri på torget (ULMA 88:69:1)		202
Aspelöv och lindelöv (Nääs II, 43)		203
Att vara allen' det är ingen fröjd (Säve, lekar 209)		249
Af sorgen bedröfvad iag är (Israel Holmström)		318
Banka, banka läder	85	
Behagar ungersven att taga sig en vän	33	
Bengt, Bengt, vill du ha mej		64
Bland alla små besvärl (Arw. 3, s. 382)		178
Blinde mannen den arme		37
Bocka-Maja skulle på kalas (ULMA 17778 s. 33)		216
Bron, bron den breda	29	
Bära bulten bak (Lampa 222)		84
Damerna på golvet de gå, de tänka (Lampa 336)		273
Dansa jungfrur båd' stora och små (ULMA 347:6o: 65)		187
Dansa vackert, dansa vackert	78	
Dansa vill du och dansa vill ja (Lagus 281)		259
Dansar du min nippertippa (Violen nr 11)		243
Dansat har jag i alla natt	98	
Den ellebrand hon brann så högt		119
Den första maj jag gick mig ut (ULMA 4697:33)		310
Den rike fågeln kommer ridandes	4	

	Dencker-Tillhagen Sångleks nr	Dencker Sångleks Registrant nr
Den unga kungasonen (Kungsdansen) (Kalén-Ysenius 35)		120
Denna daler (ringen) den skall vandra		87
Det brinner en eld.	119	
Det dundrar under disken (ULMA 90:46:92)		37
Det gick ett par gummer i snöfall	129	
Det gick två systrar uppå ett golv (ena glad) (Julboken 47)		169
Det gläder mig av hjärtats grund (Nääs II, 91)		244
Det kom en karl från Stockholms sta (ULMA 347: 60:129)		330
Det kom en kung från Engeland (Hyltén-Cav.lek 49)		299
Det kom en ungkarl ridandes (ULMA 347:60:127).		155 add
Det kom ett herrskap ifrån en ö		129
Det kom ett par gångande (Herr Dore, Runa 1845 s. 31)		326
Det kommer en riddare (För hå, hå, hå, Runa 1843, h. 4, s. 75)		92
Det kommer en riddare på vår äng	22	
Det regnar och det slaskar	30	
Det rider ock en riddare uppå vår lind		155
Det kommer en riddare ridandes uppå vår vall (Arw. 3 s. 225)		155
Det månde vara en plåga (Arw. 3, s. 314)		91
Det satt en jänta (Kalén-Ysenius nr 20)		212
Det sprang en jungfru uti vår ring (Lagus 295)		173
Det sprang en liten gosse över garn (ULMA 111: 503:17)		258
Det ständar en fågel i fiskefäng	108	
Det ständar fyra jungfrur allt uti (ULMA 3357:5:6)		183
Det ständar två kämpar (Arw. Ms s. 405)		301
Det står en ungkarl i vår ring	48	
Det står ett träd på min faders gård	51	
Det var en dag vi va så glada (LUF 160)		21
Det var en lördagsafton jag gick i lund så skön		238
Det var om sommartider (Hyltén-Cav.lek 6)		314
Det växer korn uti små torp (Nääs II 50)		254
Det är ett underligt djur	24	
Det är ledsamt att gå i ringen (Skansen 30)		56 add
Det är så svårt för ungersven	91	
Drick glad och lustig flickans skål (ULMA 90:47:13)		290
Drog jag mig öfver det salta Haf (ULMA Allm. 2324: 1:5)		260

	Dencker-Tillhagen Sånglekar nr	Dencker Sånglekar Registrant nr
Duarma kind (Gömma ringen)		87
Du är för liten att gifta dej (Nääs II, 54).		242
Du tycker du är vacker (Nääs II, 53).		220
Dufvan hon söker och makan (Hyltén-Cav. lek 5)		313
Duvan flaxar i buren sin	25	
Då mor kokar fisken		37
Där satt en käring och spann (Arw. 3, s. 381)		151
En gång när du mister mej (ULMA 7481 s. 82).		278
En gång var jag verliebter (Arw. 3, s. 333)		129
En halter man och en blinder man (Carlheim-Gylenschiöld 127)		37
En jul och en måne	121	
En jägare gick att jaga med bössa		115
En kolsvart stubbe i vår hage (Junker Persson) (Arw. 3. s. 361)		177
Ensam går jag här och vankar (Nääs I, 65)		255
En riktigt duktig svärmor (ULMA 17778:23:24) . .		282
En vacker flicka uti dansen går (ULMA 2668:6:16)		291
»Erik den rike»	101	
Ers excellens och reverens (Julboken 50)		229
Ett kalvskinn haver jag redan (Arw. Ms. s. 187) . .		302
Ett, två, tre, fyra, fem (Lampa 340)		309
(Å) Far han blef dö (Hyltén-Cav. lek 46)		297
Flickan går i ringen spatserande (Skansen 37)		240
Flickan hon går i dansen	125	
Flicka lilla ://: kom, kom, kom (Skansen 56)		292
Flicka lilla sitter i sitt kök (Eggeling 74)		293
Flicka lilla vill du gifta dej Uti dina (Lagus 301) . .		277
Flicka lilla vill du gifta dig, så nicka (Skansen 32) . .		275
Flickorna de små uti ringen de gå (ULMA 2001:3:86)		273
Flickornas största nöje det är att ha en vän (Nääs II, 57)		272
Fria vill Simon i Sälle	8	
Fullt upp med flickor finns här att få (Näs II, 48).		283
Fussanfej (Runa 1865 nr 21)		315
Fyra flickor uti en ring	49	
Fyra unga herrar sitta stolarna ned		235
Fågeln han sitter på berberisqvisten (Arw. Ms s. 454)		307
Fågeln uti skogen han sjunger var da (Nääs II, 59).		231

	Dencker-Tillhagen Sångleks nr	Dencker Sångleks Registrant nr
Före går jag med ungkarlar mina (Dybeck, Runa 1845 s. 25)	13	
Före kommer Eta och Ota	7	
Första maj så gick jag ut i lunden		310add
Ge vår bonde gumma (Säve, Lekar nr 213)		211
Geten (Bocken) som du gav mig	70	
Gick jag mig till en hjärtans vacker flicka (ULMA 1758:18)		322
Gick jag mig ut i ett beslut		114
Gick jag mig åt Lindholmen	94	
God afton i mitt julastånd	143	
God afton, kär svärmoder min (Arw. 3, s. 184)	9	
God dag, god dag, min rosa	31	
God dag mina damer, stora och små (Arw. 3, s. 334)		174
God dag munsjörer	66	
Gosse lilla, jag tycker om dej (Lampa 307)		213
Gossen den långe uti ringen han stånda (ULMA 2002:3:43)		331
Gossen har fått korgen att bära (ULMA 4918:21)		198
Gossen uppå berget stod (Säve, Visor I, 96)		191
Gråt inte du lilla unge (ULMA 91:34)		197
Gräset uti dalen grönskar	55	
Gubben skulle bygga bastutak	141	
Går jag mig på golvet så fager ros		18
Går jag mig ut en långsam dag (Arw. s. 286)		159
Går jag ut om alla nächter	146	
Göken sitter på kyrkotak	35	
Gömma, gömma ringen		87
Hade jag mig en fulltrogen vän	112	
Han blåste i sin pipa	115	
Handskarna du gav mej dom gick inte (Nääs II, 62)		219
Hanen sitter på bjälken (Julboken 30)		35
Hans Kaspar och hans gesäller	77	
Hans Olse med träskorna på (ULMA 2832:6:3-5)		218
Hantverksleken (Här dansar sotaren)	(jfr D 8)	234
Har du icke slagit min kakelugn omkull (Arw. Ms s. 286)		303
Hattar, hattar ha vi köpt.	80 a	
Hej dansa med Bälla (Leffler, Ö. Färnebo s. 45)		320
Hej lusteligt att dansa (Valborgsmässoafton kring elden) (Runa 1844, maj s. 3)		332

	Dencker-Tillhagen Sångleks nr	Dencker Sångleks Registrant nr
Hej snurrom burrom bej, svinen går (LUF 4019:2)	Jfr D 30	300
Hej säjl! så får du mej	64	
Hej tomtgubbar (Niggleken)	6	
Herdar och herdinnor de vakta (Arw. 3, s. 325). . .		238
Hi å ho å hopp, jag har en munter kropp (Lampa 386)		215
Hindleken (Bröllopsvers 1699).		166
Hopp flicka lilla vill du ha mej (Eggel nr 31) . . .		157
Hopp lustigt på ena foten (Carl Larsson i By, En dalasocken s. 215)		206
Hopp Pelle då	114	
Hopp mor Annika (Lunka på) (Nääs I, 81)		239
Hur du dig vänder (Arw. 3, s. 323)		168
Hur ska de gå för Olle å mej (ULMA 347:66:169) .		214
Hå, hå, du modige gosse	71	
Hå, hå, jag har krukor te sälja!.	5	
Här dansa tappa och täta	132	
Här dansa vi på nyskurat golv (Lampa 377)		116 add
Här dansar jag med lilla vännen min	116	
Här dansar sotaren med sin fru (Kälén-Ysenius 37, se D 8).		234
Här i ringen där skall du söka	75	
Här komma de stolta nunnor (Arw. 3, s. 188) . . .	10	
Här kommer en lekare till fruns gård	1	
Här kommer en man från Tingar (Nicol. s. 87) . . .		154
Här kommer vännen min (Nääs II, nr 29).		251
Här skolen I få se (Så lin) (Nääs I, nr 36)		252
Här ä ja, som ä så gla	106	
Här är gille (Kälén-Ysenius nr 13)		261
Höga berg och djupa dalar	56	
Höga hästar, målade sadlar (ULMA 347:60:117) . .		185
Hör du flicka med ett ord (Nääs II, 65).		269
Hör du min kära syster.	133	
Hör du Pelle :/ varför linkar du så (ULMA 2308:9 6:11)		199
I dag ä de första maj (Nodermann I, 19)		207
I Finland där tvättade vi (Nääs I, 57).		182
I gröna lunden, i aftonstunden (IFGH 2912:17) . .		150
I gryne loifwor :/, riddaren (Gotl. arkiv 1931 s. 68).		327
I går afton såg jag dig Allt uti (Arw. 3 s. 306). . .		163
I kväll ska flickorna va snäll (ULMA 3571:12:13) .		194
In, in kär mågen min (Wiede 274)		118

	Dencker-Tillhagen Sångleks nr	Dencker Sångleks Registrant nr
Inga pengar har jag	110	
Ingen träder så lätt i dansen som lilla Lotta (Lampa 320)		287
Inte friar jag i den gäl'n (Lagus 345)		130
Inte kan vi göra bröllop i år (Nääs II, 60)		225
Inte må du tro, jag gått och friat.	136	
Inte ut, utan bara ideliga		157
Inte vill ja ha dej (Lampa 308)		277
Jag fattig änka går och vandrar (ULMA 347:61:193)	14	
Jag gick mig i skogen (femton vaggor i gång, Eva Wigström 76)		329
Jag gick mig ut en afton uti en lund (Skansen 46) . .		238
Jag gick mig ut en midsommarafhton	41	
Jag gick mig ut i ett beslut (Hopp Pelle då) (Lagus 359)		114
Jag gick mig ut en midsommarskväll (ULMA 347: 60:70)		184
Jag gick mig ut en morgonstund	42	
Jag gick mig ut i gräset gröna. Där fick jag		21
Jag gick mig ut åt främmande land.	45	
Jag gick mig ut åt lunden (i dalaskog, Lampa 333) .	123	
Jag gick mig ut åt riddarholmen	124	
Jag gick till min broder första dag jul (Säve, lekar 218)		227
Jag går ej till Lovisa (Djurklou nr 13)		196
Jag går med ängslan ut och in (ULMA 347:60:17)		172
Jag går mig på golvet (Erik den rike)	101	
Jag går mig sta och friar Ho vet (Arw. s. 285) . . .		158
Jag går och söker makan min (ULMA 2284:3:20)		324
Jag går ut och jag går in (Lagus 356)		279
Jag hade aldrig friat till dig (Lampa 321)		308
Jag har en dyna full av fjär	105	
Jag har ett äpple uti min lomma (ULMA 92:40) . . .		263
Jag har fått frost uti min häl (Arw. Ms 2:2 s. 455) .		209
Jag har fått den stora sorgen		224
Jag har hört att du ska gifta dej (Nicol s. 77) . . .		179
Jag har vatt i Bremen (Julboken nr 32)		221
Jag kom till dig första dagen jul (Säve, lekar 216)		227
Jag mol i fjal (Mjölnareleken)	144	
Jag månde mig en aftonstund utgånga	43	
Jag räcker dig min trogna hand (Arw. 3, s. 322) . .		167
Jag satte glasögon på min näsa (Utav alla som går i ringen) (Ysenius nr 23 a och b)		262

	Dencker-Tillhagen Sångleks nr	Dencker Sångleks Registrant nr
Jag ser dej	2	
Jag söker uti denna lunden (Arw. 3, s. 331)		171
Jag tjänste mig en fulltrogen vän (hos en bonde)	88	
Jag var en äkta muntergök (Fredin 70)		233
Jag väl veet hvor höglofte det ständar (Israel Holmström)		317
Julen han varar, och nätterna är (Dybeck, Dalarne II, s. 35)		121
Jungfru :/: :/: schön (Karusellen) (Nääs II, 28)		274
Jungfrun gångar sig ut (Krist gifve det ginge an) (ULMA 347:60:121)		325
Jungfrun gångar sig åt floden	89	
Jungfrun gångar sig åt skogen bittida (Nicol, s. 81)		180
Jungfrun gångar sig åt trädgården	93	
Jungfrun hon gick sig åt lunden den gröna	39	
Jungfrun hon sitter i gräset det gröna	38	
Jungfrun hon går på tiljan (ULMA 303:578:a)		160
Jungfrun ständar på golvet (Arw. 3, s. 215)	18	
Jungfrun tar sig maka		33
Junker Persson stackars man (Säve, lekar 206)		177
Jägaren med ett hurtigt mod	67	
Kalle lille (Flicka lilla) :/: kom, kom, kom (Skansen 56)		292
Klara solen på blåa himmelen	58	
Klippingshandskar jag dig lovat (Rosenberg I, 117)		186
Kom Anna, min gumma lilla.	60	
Kom flicka lilla detta går i sväng (Julboken 9)		288
Kom flicka lilla valsa med mej (Lampa 341)		248
Kom Julia vi gå (LUF 9286:10)		295
Kom, kom mina systrar (Kom lilla, kom vackra)	59	
Kom, kom sköna Marjo (Runa 1843, h. 4 s. 69)		121
Kom låt oss upp i tältet gå (Arw. 3, s. 316)		164
Kom ska du få en dans utav mig.	61	
Kom, skolen I få se (Så lin) (Nääs I, 36)		252
Kom, sköna lilla ungersven	117	
Kristallen den fina	140	
Kung Orre han skulle till gästabud (Arw. 3, s. 483)		305
Kungsdansen (Nu slår klockan ett) (Kalén-Ysenius 35)		120
Känner du Lotta min vän (ULMA 2221:6:12)		280
Kärninga med staven (ULMA 3298:4:12)		328
Kärleken sägs vara blind (Arw. 3, s. 321)		165

	Dencker-Tillhagen Sånglekr nr	Dencker Sånglekr Registrant nr
Kärleksflickan går sig åt källaren	62	
Kärleken är som klotet rund (Skansen 57)	67	
Köpmannen seglar så lustelig		190
Lovera, lovera, skjut skepp ifrån land.	73	
Lyster ungersven dansa	34	
Låt oss lustige vara	72	
Malins grå vantar	63	
Medan man förglömder är (Nicol s. 82)		181
Medan man lever i världen säll	137	
Mina hästar äro sadla	98	
Mitt smör är allt (ULMA 1556:3:1)		201
Mitt vackra barn, vad har du gjort (Eva Wigström 39)		193
Modern går på golvet med sju döttrar sina (Arw. 3, s. 202)	15	
Mors grisar ä vi allihop (Nääs I, 26)		246
Munken och jungfrun de satte sig ned	26	
Mårten Holk (Nodermann I, 23)		285
N.N. tar sig knyppeldyna	(jfr D 28, 29)	236
Nigleken	6	
Nippertippan skulle hålla bröllop (Julboken 20) . .		243
Nisse var en konstig man	36	
Nog gäta vi långt (Dybeck, Dalarne I, s. 33) . . .		122
Nose var en danneman	37	
Nu har jag varit i kamp och strid	68	
Nu har jag själv tänkt fria (ULMA 2252:3:7) . . .		222
Nu har jag sprungit över berg och backar	25	
Nu skolen I få se och säga (Violen nr 15)		156
Nu slår hon ett (Kungsdansen)		120
Nu så kommer den förste friarn (ULMA 7317) . . .		128
Nu så vill ja börja överge att sörja (ULMA 2002:3:42)		217
Nu vilja vi begynna en domaredans.		147
Nu är det jul igen (Nodermann II, 58)		230
Nu är jag själv tänkt fria (ULMA 2252:3:7)		222
Nu äro vi alla komna hit för att leka (Nicol, s. 76).		153
När mor kokar fisken		37
När som Anna-Lisa slår på storom		131
När som flickorna ska hålla bröllop.		131
När som jungfrun var unger (Arw. MSS. 457)		188
När äpplet blir moget, så är det så sött (Lampa 342)		247

	Dencker-Tillhagen Sångleks nr	Dencker Sångleks Registrant nr
Och flickan gick åt ängen	40	
Och tag mig hit min kjortel röd (Hyltén-Cav., lek 48)		298
Om jag nu pekar på jungfruens fot (Södling 346) . . .		294
Opp å hoppa, stå ej och dra dej (Nääs II, 80)		232
Orren sitter i högan topp (Arw. 3. s. 340)		175
Petter Magnus han har loft oss (Skansen 18)		289
Pettersén och Pettersénskan (Nääs II, 81)		237
Plocka, plocka björnabär (Nodermann I, 16)		286
Prästens gamla kråka (Nodermann I, 13)		241
På det berget där växte en rot (Säve, Lekar 214) . .		226
På en äng stod en gammal lada (Nääs II, 66)		268
På Lustikullen den 17:de maj (IFGH 4489)		310
På stolarna de sitta ett skojarepar (jfr D 26) (Lampa 361)		235
På stolen sitter herr Bollerman	27	
På Sägarebacken stog två vita höns (Kalén-Ysenius 11 s. 7)		245
Ranka, ranka rävaskalla.	3	
Redhu kompana (Hyltén-Cav. lek 1)		316
Riddareleken		229
Riddaren Finkom Fussan fej (Runa 1865, mel. 21) .		315
Ringen som du gav mej (Nord. Mus., E. U. 106:315)		219
Ritsch, ratsch, filebombombom (Nääs II, 31)		223
Ruller om :/ vele bi begynna (Arw. 3, s. 378)		150
Räven lankar gärda' i kring (Borgström 25)		300
Räven raskar över rise	79	
Ränn på skia (Årsboken Västerbotten 1924–25, s. 155)		78
Se hur många vi här gå (Nääs II, 87)		192
Se här är handen, se här är famnen (ULMA 7481, s. 58)		270
Se linden är grön	53	
Sergeanten han låter sig ej (Arw. Ms s. 405)		306
Se, se, gossarna de dansa (Nääs II, 88)		256
Se, vad jag haver uti min hand	107	
Se vilka flickor här gå i ring (Nääs II, 89)		189
Sju vackra flickor i en ring	126	
Skam åt dig att stå så där (Julboken nr 24)		205
Skeppet seglar och vinden går (Lagus 411, 412) . .		190
Skålens heter Isabella (Julboken, pantlek 2)		150add
Spinn, spinn, spinn dottern min (Wiede 273)		253

	Dencker-Tillhagen Sånglekar nr	Dencker Sånglekar Registrant nr
Staffan stöter, tre man möter (ULMA 1758:20)		210
Stat på stolen, du junker kock (Runa 1843, h. 4, s. 69)		95
Stekta harar, gödda svin	74	
Stora lunsen går i dansen	99	
Stå på stol min syster (Eva Wigström 27)		95 add
Så bygga vi ett kloster (Skansen 55)		228
Så frö och sätta plantor.	100	
Så gick jag mig ut åt Riddarholmen	124	
Så går jag uti ringen (i dalaskog).	123	
Så går vi runt ett enrißnår (Nodermann II, 44)		271
Så komma de jungfrur spatserandes.	50	
Så lin		252
Sålingen		276
Så resa vi till Amerika (Kalén-Ysenius 75)		265
Så resa vi till hoa (Eggel nr 80)		161
Så resa vi till Stockholms stad (Nääs I, 55)		304
Så ville vi den sömmen sömma (Arw. Ms s. 527)		80 b
Syster, syster Engeland.	28	
Ta dej en Delboska (Runa 1850, s. 27)		321
Tag en annan (Nääs II, 34)		78
Tjugo dagar efter trettondagen (ULMA 90:47:19)		281
Tjuv och tjuv (Nääs II, 93)		224
Trallala (Nigleken)	6	
Tro ej Cloris att jag är (Arw. 3, s. 348)		176
Truls han gick sig utöver en bro (Runa 1843, h. 4, s. 71)		152
Trå, trå, tränne	145	
Två vänner de gör ett par.	103	
Tvärtleken (Nääs I, 57)		182
Törnrosa var ett vackert barn (Nodermann I, 21)		257
Udden står och sover	139	
Udskred Waldemar med varum Luff (Arw. 3, s. 374)		104
Ungersven gick att spatsera	21	
Ungersven går sig åt staden och friar (Runa 1843, h. 4, s. 65)		97
Ungersven han gångar åt lunden så grön		39
Ungersven han sadlar (ULMA 347:60:131)		32
Ungersven med ett nytt mojeng	46	
Ungersven och jungfrun månde sig åt lunden	20	
Ungersven rider i skogen så fort	19	
Ungersven spände sin båge (Arw. 3, s. 213)	17	

	Dencker-Tillhagen Sångleknr	Dencker-Sånglek Registrantnr
Ungersven ståndar på bronan	47	
Ungersven tager hatten af (Nicol s. 80)		93 add
Ungersven växer båd' smaler och lång (Arw. 3, s. 204)	16	
Upp i Falebygda där ä skorstena gula (Skansen 17)		276
Uppå källarbacken	138	
Uppå vår gård där ståndar en lind	52	
Ur min hand till en ann	87	
Utvalla som gå i ringen (= Jag satte glasögon) . .		
Ut rider Rodes	86	262
Uti friska gräset gröna	54	
Vackra flickor i en ring faderalla (Nääs II, 67) . . .		264
Vackra jungfrur i gröna ängar (Gubben Do) (ULMA 347:60; 147).		312
Vad du är dum (Gömma ringen)		87
Vad skall fröken ha (1ste dag jul) (Säve, Lekar 217)		227
Hvad vil bonden sin unga kiär hustru förhära (Israel Holmström)		319
Vad är att jag går och så ensam står (Arw. 3, s. 329)		170
Var det inte du, som jag skulle ha?	134	
Var har du varit så länge, gåse vita (ULMA 9871:15)		267
Var är du?	83	
Hvar ligger Adam begravne (Arw. Ms. s. 130) . . .		195
Var söker sin vän, den honom är lik (Säve, lekar 202)		323
Vara redlig och så trogen	96	
Varför gråter du så mycket (Eggel. 77)		197
Vi brygga, vi baka	111	
Vi gånga oss på tiljor	44	
Vi ron I så, fru Engela	23	
Vi ska dansa med Sara		320
Vi ska inte skorna spara		224
Vi ska leva så väl tillsamman	75	
Vi ska lägga en trädgårdsmur (Landsmålsarkivet Lund, 833)		228
Vi ska skära havre	30	
Vi ska ställa till en roliger dans	113	
Vi ska stöpa klockor	81	
Vi äro musikanter	127	
Viljen I veta och viljen I förstå	65	
Vill du gifta dej?	102	
Vill du ha mej, så vill ja ha dej (Nääs II, 95) . . .		284
Vill du :/: :/ med mig i markena gå (Säve, lekar 322)		311
Vill ni veta vad för folk vi är.	142	

	Dencker-Tillhagen Sångleks nr	Dencker Sångleks Registrant nr
Vipp lustigt i gröna dalen.	76	
Vri dej om och se dej om.	84	
Vänd, vänderi, vända	80 b	
Å rosenkind å sockermun (ULMA 1899:1:33) . .		204
Åka kälkebacke :/: med min lilla fästemö (ULMA 1556:7)		200
Änkan lejde sig en dräng (Arw. 3, s. 371).		149
Är det du? Ja dä ä dä (Skansen 40).		250
Är det någon kavaljer (Dalgren 9)		31
Öppen står den förborgade lucka (jfr D 29) (Lagus 435)		266

Förkortningar

Arw 3	Arwidsson, Svenska fornsånger, del 3, Sthlm 1842.
Arw Ms	Handskrifterna till Svenska fornsånger, KB, 2:2.
Borgström	Ludvig Borgström, Berättelse öfver en resa i Värmland 1845, utg. av Ernst Nygren, Karlstad 1915.
Dencker-Tillhagen	Svenska folklekar och danser 1-2, 1949-50.
Eggel	»Nu är det Jul igen!», 80 ringdanser och jullekar, saml. av F. Eggeling, Lund u.å. 5:te uppl.
Hyltén-Cav.	Stephens, G. och Hyltén-Cavallius, G. O. Svenska folkvisor, hdskr. i KB, Vs. 3:3-5.
IFGH	Institutet för folkminnesforskning vid Göteborgs högskola.
Julboken	Lilja, N., Julboken, Sthlm 1865.
Kalén-Ysenius	Joh. Kalén och Aug. Ysenius, Svenska danslekar från Fagered. Sthlm 1943
KVHAA	Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademiens arkiv.
Lagus	Lagus, E., Nyländska folkvisor, II, Nyland V, Hfors 1893.
LAL	Landsmålsarkivet i Lund.
Lampa	Lampa, S., Folklekar från Västergötland, (Sv. Lm. 19:1, 1908-34).
Leffler	Leffler, K. P., Öster-Färnebo (Sv. Lm. 18:7, 1910).
LUF	Lunds universitets folkminnesarkiv.
Nicol	Nicolovius (Lovén, N.). Folklifvet i Skytts härad i Skåne, 3 uppl., Lund 1908.
Nodermann	Sånglekar, utg. av Kristina Nilsson, Augusta Ljungström, Preben Nodermann, 3 saml. Lund 19(04-)05.
Nääs	Sånglekar från Nääs, utg. av Otto Hellgren, (I), 1905, II, Andra tn. Sthlm 1922.
Rosenberg	Rosenberg, A. G., 160 polskor, visor och danslekar, uppt. i Södermanland 1823-35, Sthlm 1876.
Runa	Dybeck, R. Runa en skrift för fäderneslandets fornvänner (etc.), Sthlm 1842-1850, folioupl. 1865-1876.
SAOB	Sv. akademiens ordbok.
Skansen	Nils Keyland, Ringlekar från Skansen, 4 uppl., Sthlm 1912.
Säve	Gotländska lekar, saml. av P. A. Säve, utg. av H. Gustavson, Upps. 1948.
Säve	Gotländska visor 1-3, saml. av P. A. Säve, utg. av Erik Noreen och H. Gustavson, Upps. 1949, 1951, 1955 (alla verken ingående i Kungl. Gustav Adolfs Akademiens publikationer)
Södling	Södling, K. E., Samling av visor och melodier. Hdskr. i Musikhist. museet.
ULMA	Landsmåls och Folkminnesarkivet i Uppsala.
VFF	Västsvenska Folkminnesföreningen.
VFA	Västsvenska Folkminnesarkivet.
Violen	Lilja, N., Violen, Lund 1841.
Wiede	Wiede, L. C., Svenska folkvisor, hdskr. i Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademiens Arkiv.

Summary

Nils Dencker: The Singing Games Register of the Swedish Archives for folksongs

In this periodical (vol. 9, 1953) Ulf Peder Olrog gave an orientation about the Swedish Archives for Folksongs and there stated that *singing games* were included in their copy collection and were marked by the letter D. In Sweden, these games have been played by young adults and are still performed by these.

The collation of the Swedish singing games mentioned in Mr. Olrog's orientation has now been finished as a *register*, at present including 332 types. At the moment, the register contains about 5800 registration cards, *i.e.* from

Uppsala ("Landsmåls-och Folkminnesarkivet" in Uppsala, the Archives for Dialect and Folklore Research, = ULMA) 2100;

Göteborg ("Institutet för folkminnesforskning vid Göteborgs Högskola", the Institute for Folklore Research at the University of Gothenburg, = IFGH 1500;

Stockholm ("Kungliga Biblioteket", the Royal Library, "Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien", the Royal Academy of Letters, History and Antiquities, = KVHAA; and "Nordiska Museet", the Nordic Museum) 600; and

Lund ("Landsmålsarkivet i Lund", the Dialect Archives, = LAL, and "Lunds universitets folklivsarkiv", the Folklife Archives of the University of Lund, = LUF) 600, all numbers approximate.

About 1000 cards have been made from various publications and manuscript collections.

The register cards have been filled in at the Archives, based on the game notes found in their files. As a rule they bear information as to the accession numbers of the Archives, as well as the recording place and the name of the recorder, the name of the game and the first words and, in certain cases when the cards have been made out according to publications, the number of verses and verse lines, as well as the time and key of the tune.

These register cards have been aranged by me, at the Archives for Dialect and Folklore Research in Uppsala, into a register in which the cards for each singing game are placed in hanging files with pockets for the cards. Photostat copies made by the Swedish Folksong Archives of singing games in manuscripts and older publications have been placed in the files for the use of investigators.

When the register cards had been made ready the important problem was to decide whether the game was really a *singing game*. In the notes of the archives these games were sometimes called *singing games* which term began to be used at the beginning of the 19th century, sometimes the older terms such as *Christmas game*, *round dance*, *long dance*, *game of forfeits*, etc. It turned out that the singing games were sometimes very indistinctly distinguished from for instance ordinary songs, nursery rhymes, and dancing texts. This has been pointed out with some examples.

The report is closed with two indices,

- 1) list of the singing games in numerical order and information about their occurrence in the collections of the Archives at Stockholm, Uppsala, Lund, and Gothenburg, as well as in various publications and manuscripts;
- 2) alphabetical list according to first letters; information about the place where the game can be seen without difficulty.

Uppsala 1956. Almqvist & Wiksell's Boktryckeri AB 557664